

لیگ برتر حاشیه‌ها

فوتبال ما نه تنها کیفیت فنی سابق را ندارد؛ بلکه حواشی بی شمارش باعث شده فوتبال به جای تزییق هیجان به جامعه، باعث حال بد هواداران شود که اتفاقات تلخ سه‌شنبه بخشی از آن بود

سید مصطفی صابری | روزنامه‌نگار

پرونده

سه‌شنبه از آن روزهای عجیب فوتبال ما بود؛ چندین حاشیه تلخ، فقط و فقط در ۴ بازی. آن‌هم برای لیگی که به‌زحمت فوتبالی روان و تماشاگرپسند را در آن می‌بینیم. طوری حاشیه‌ها بر فوتبال ما سایه افکنده که این تصور پیش می‌آید ما لیگ حاشیه‌ها را برگزار کردیم و هر تیمی که رفتارهای نامتعارف بیشتری را مرتکب شود قرار است برنده جام شود. از درگیری‌های شدید بازی نساجی و فولاد بگیرد که دامن توپ جمع‌کن‌ها را هم گرفت و بعد هم به رفتار بی‌نهایت عجیب ساکت الهام ختم شد، تا درگیری حامد لک با عکاسان در تبریز، اخراج بازیکن سپاهان به‌خاطر تحریک هواداران یزدی و بعد هم حمله شدید به اتوبوس اصفهانی‌ها، در نهایت کم‌حاشیه‌ترین بازی مربوط به پرسپولیس و ذوب بود که آن‌جا هم وقتی بازیکنان، کادرفنی و تماشاگران حاشیه‌ای مرتکب نشدند این داور بود که مرتکب یک خطای بزرگ شد تا این سوال پیش بیاید که در بین این حجم از حاشیه، چه زمانی برای لذت بردن از خود فوتبال باقی می‌ماند؟ فوتبالی که باید به جامعه نشاط و هیجان بدهد؛ اما در آن شاهد تلخ‌ترین اتفاقات مثل بی‌احترامی یک مربی میان‌سال به مقام مادر هستیم و... در این پرونده از جنبه‌های مختلف این موضوع را بررسی کرده‌ایم.

سه‌شنبه سپاه فوتبال ایران

در یک‌روز عجیب شاهد دعوی جمعی بازیکنان تیم‌ها، الفاظ رکیک یک مربی، هجوم به اتوبوس رقیب و درگیری با عکاسان بودیم

قبلاً شاهد این بودیم که در بین چندبازی لیگ یک حاشیه ایجاد می‌شد که آن‌هم به‌خودی‌خود تلخ و ناگوار بود. اما این که در یک‌روز هر چهار بازی که بیشترشان کیفیت فنی پایینی هم داشتند پر حاشیه شوند در نوع خودش بسیار عجیب بود. این سه‌شنبه شاید به‌نوعی نماد کلیت فوتبال پرسروصدای و دستاورد ماست که طی سال‌های اخیر در سطح ملی و باشگاهی اتفاق بزرگی را رقم زده است. فوتبالی‌پراز اداو ادعا که در آن به فوتبالیست، مربی و دلال با درآمدهای میلیاردی خوش می‌گذرد و سهم هوادار به‌جای کمی هیجان فقط تماشای رفتارهای ناشایست است. در این مطلب مروری بر این حواشی و زمینه‌هایش داریم.

وقتی حاشیه بر متن غلبه می‌کند

قبل از آن‌که وارد بررسی حواشی سه‌شنبه فوتبال کشور شویم بد نیست سراسر یک خاطره قدیمی فوتبالی برویم. برادران فنونی‌زاده در یک برنامه تلویزیونی ماجرای جالبی را تعریف کردند. گویا در یکی از دربی‌های قدیم، مرتضی فنونی‌زاده در یک صحنه با سر به صورت عباس سرخاب می‌زند و او را نقش بر زمین می‌کند، وقتی داور می‌رسد سرخاب می‌گوید مرتضی مثل برادرم

چرا با این همه حواشی سروکار داریم؟

حاشیه‌ها تشدیدکننده هم هستند؛ التهاب گاهی از روی سکو به زمین و بیشتر اوقات از داخل مستطیل سبز به سکو‌ها و روی نیمکت‌ها منتقل می‌شود. برای همین این که تیم‌ها بتوانند روی تاب‌آوری و مهارت‌های ذهنی و رفتاری بازیکنان‌شان کار کنند و فقط دنبال بدن‌سازی و کارهای تاکتیکی نباشند اهمیت زیادی دارد. در این بین چند موضوع بستر این حجم از حاشیه است:

۱ کیفیت فنی پایین
کیفیت پایین بسیاری از تیم‌ها و بازیکنان باعث شده آن‌ها فقط با حاشیه دیده شده و محبوب سکو‌ها شوند. بازیکنانی که به‌جای درخشش، ترجیح می‌دهند با تنش‌هایی که با داور یا تیم حریف و هوادارانش ایجاد می‌کنند روی سکو‌ها محبوب شوند.

۲ فضای مجازی و کانال‌های هواداری
ادراومه موضوع قبلی نباید از نقش کانال‌های هواداری گذشت؛ فضایی که باعث التهاب می‌شود و فضای روانی سنگینی بین بازیکنان ایجاد می‌کند؛ بازیکنی که حس کند اگر بد بازی کند مورد هجمه جدی در فضای مجازی خواهد بود عصبی بازی می‌کند و بیشتر درگیر می‌شود. گاهی هم گرگ‌دانش برای ستایش شدن توسط همین کانال‌ها بیرون می‌زند.

است و موضوع مهمی پیش نیامده است. فنونی‌زاده می‌گوید اگر به‌خاطر آن ماجرا مجروح می‌شدم قرار داد خوبی که با تیم بعدی داشتم را از دست می‌دادم. حالا تصور کنید اگر حالایک بازیکن، حریف را کمی هل بدهد؛ بعید نیست شاهد غلت خوردن‌های پیاپی و رفتارهای عجیب باشیم. چرا؟ چون در فوتبال ما حاشیه به همه چیز غلبه کرده است.

فوتبال شرم‌نده مقام مادر شد

در چنین شرایطی است که بازیکن باتجربه و حرفه‌ای با توپ جمع‌کن جروبحث می‌کند. جروبحثی که منجر به درگیری شدید بازیکنان دو تیم نساجی

علنی انجام دهد و افعات تلخ و ناشایست‌تر از همیشه است. با این اوصاف چه انتظاری می‌توان از سکو‌ها داشت؟

درگیری با عکاس و هواداران حریف

جالب است که بیشترین حواشی در فوتبال ما را افرادی مرتکب می‌شوند که دفعات قبل برخورد انضباطی درستی با آن‌ها نشده؛ مثل حامد لک که در بازی با تراکتور و در واکنش به رفتار عکاسی که پشت سرش قرار داشت اول به داور مترض شد و بعد هم ناگهان از کوره در رفت و سمت عکاس رفت و لگدی هم به تابلوی تبلیغاتی کنار زمین زد. آن طرف در یزد محبی بازیکن سپاهان بعد از گلزنی در لحظات آخر به خاطر تحریک هواداران حریف اخراج شد تا حاشیه‌ها شکل بگیرد؛ بعد هم که اتوبوس سپاهانی‌ها مورد سنگ‌پرانی و... قرار گرفت و گویا یکی از همراهان کاروان مصدومیت پیدا کرد. هر چند که ماجرا می‌توانست با صدمات بیشتر و ناگوارتری همراه باشد. شاید کم‌حاشیه‌ترین بازی هفته بی کیفیت‌ترینش بود. جایی که پرسپولیس مقابل ذوب‌آهن ۱۰ نفره با مساوی متوقف شد. آن‌هم به لطف اشتباه عجیب داور که حتی با وجود کمک داور ویدئویی هم خطای پورعلی گنجی روی مهاجم ذوب‌رپانلثی اعلام نکرد.

کادرفنی که بیشتر به داور اعتراض کند خود را روی تصمیمات موثر می‌بیند و تیمی که اعتراض نکند خود را متضرر می‌بیند. در این شرایط حاشیه‌ها مدام بیشتر می‌شود و فوتبال ما به سمتی می‌رود که از آن لذت نبریم.

حاشیه‌های تلخ و رفتارهای دور از انتظار توسط بازیکنان، مربیان و تماشاگران در هفته شانزدهم لیگ برتر توجهات زیادی را به خودش جلب کرد. به سراغ «فرزاد آشویی» بازیکن سابق استقلال و پرسپولیس برای واکاوی دلایل این ماجرا رفتیم. او در ۱۳۸۵ به عنوان پدیده لیگ ایران شناخته شد و در همان سال به عنوان بازیکن اخلاق لیگ برتر خلیج فارس معرفی شد. در ادامه، گفت‌وگوی ما با این بازیکن را خواهید خواند.

از این همه حاشیه در یک هفته جا خوردم

این بازیکن که سابقه قهرمانی و نایب‌قهرمانی در لیگ برتر با پرسپولیس و استقلال را دارد، در ابتدای صحبت‌هایش می‌گوید: «شرایط جوری است که آدم از شنیدن این همه حاشیه که فقط در یک روز در فوتبال کشورمان اتفاق افتاده، در وهله اول جا می‌خورد. چیزی که به عنوان اولین نکته به ذهنم می‌رسد، این است که متأسفانه قوانین در کشور ما صرفاً جنبه نوشتاری دارند و اجرای‌شان بسیار با آن چیزی که باید و شاید فاصله زیادی دارد. قطعاً اگر شکل اجرای قوانین به‌صورتی باشد که بازدارندگی لازم را داشته باشد، این دست از اتفاقات نمی‌گویی تکرار خواهد شد اما به شدت کاهش پیدا خواهد کرد.»

در حوزه‌های فرهنگی به شدت ضعف داریم

«آشویی» درباره دلایل چنین اتفاقاتی روی نیمکت‌ها و سکو‌ها می‌گوید: «ما در زمینه‌های فرهنگی البته نه فقط در فوتبال‌مان، باید فکری بکنیم. فوتبال بخشی از جامعه و یک آینه از جامعه‌ای است که ما داریم در آن زندگی می‌کنیم. ما در بعضی حوزه‌های فرهنگی به شدت ضعف داریم، به شدت نسبت به گذشته فاصله گرفتیم، دچار نقصان و مشکل شدیم و این‌ها روز به روز بیشتر خودش را به اشکال مختلف نشان می‌دهد و نمود پیدا می‌کند.»

حواشی اجتناب‌ناپذیر است اما...

از او می‌پرسم آیا از نظر شما، این حواشی لذت تماشای فوتبال را نابود نمی‌کند که می‌گوید: «حواشی بخشی از اتفاقات فوتبال است و به هر حال اجتناب‌ناپذیر است. البته می‌توانم بگویم که در یک حدی از آن، جزو جذابیت‌های فوتبال است ولی وقتی آن حواشی مدام تکرار می‌شود و به توهین و اتفاقاتی منتهی می‌شود که خیلی زنده است، بدون تردید بر روی نگرش جامعه هواداری، بر نگرش بدنه جامعه نسبت به فوتبال تأثیر منفی خواهد داشت.»

یک علامت سوال بزرگ در ذهنم ایجاد شده است

«آشویی» درباره این که این رفتارهای زشت بازیکنان و مربیان روی فضا و جو ورزشگاه تأثیر گذار است یا نه، می‌گوید: «به نظرم تأثیر گذار است. هر فردی که به

ZENDEGI-SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

پنج شنبه • ۴ بهمن ۱۴۰۳

۲۲ رجب ۱۴۴۴ • ۲۳ ژانویه ۲۰۲۵

شماره ۳۱۶۹۱

۲۹۱۰

این حواشی دامن کل لیگ را خواهد گرفت

«فرزاد آشویی» بازیکن سابق و بی حاشیه فوتبال کشور که یک فصل هم به عنوان بازیکن اخلاق لیگ برتر معرفی شد، از دلایل حواشی حیرت‌انگیز مسابقات لیگ برتر امسال به‌خصوص در هفته اخیر می‌گوید

مجید حسین‌زاده | روزنامه‌نگار

ورزشگاه برای تماشای یک مسابقه می‌آید، به هر حال صاحب فکر هست، صاحب ایده هست، قطعاً نسبت به تیمی وابستگی و دل بستگی دارد و وقتی به این شکل، رفتارهای نامناسب و دور از شان بازیکنان و تیم‌ها را در ورزشگاه می‌بیند، تحت تأثیر هیجانات و به هر حال علایقش قرار می‌گیرد. بنابراین اواز هم رفتاری سرمی‌زند که بر هم‌زنده نظم و آرامش و به قول شما لذت دیدن یک مسابقه خواهد بود. البته یک علامت سوال بزرگ برای من در چند هفته اخیر لیگ برتر ایجاد شده است. ما در چند هفته اخیر و حتی همین هفته که حواشی به اوج خودش رسید، خیلی از موارد را دیدیم که اتفاقاتی رقم خورد که اصلاً شایسته نیست، قشنگ نیست. اما برای من عجیب است

که مسئولان امنیت بازی هم کار خاصی انجام نمی‌دهند. یعنی انگار آن‌ها هم پذیرفتند که این دست از اتفاقات، البته منظورم اعتراضات یا رفتارهای تند یک مربی یا بازیکن نیست که آن‌ها هم باید مدیریت شود، منظورم اتفاقاتی است که در ورزشگاه و روی سکو‌ها می‌افتد. خیلی عجیب است و سکوت در مقابل آن‌ها هم عجیب‌تر. این یک موضوعی است که ذهن من را چند وقت اخیر درگیر کرده و نمی‌توانم برایش جوابی پیدا کنم.»

جنبه بازدارندگی قوانین ما ضعیف است

«قوانین باید به شکلی تعیین بشود که هر چه جلو می‌رویم، بازدارندگی بیشتری داشته باشد». بازیکن سابق سرخابی‌ها با این مقدمه می‌گوید: «اگر قرار باشد محرومیتی اتفاق بیفتد حالا برای هر عزیزی و آن محرومیت جنبه بازدارندگی اش ضعیف باشد، این نمی‌تواند باعث شود که به هر حال دیگران یا همان فردی که دچار خطا شده، به سمت تکرار آن سوق پیدا نکند. قوانین و نحوه اجرای آن باید به شکلی باشد که اگر شما خواستید رفتاری از خودتان نشان بدهید، حرف یا عبارتی را بگویید که کاملاً خلاف روح پاک ورزش است، آن بازدارندگی شما را از این موضوع منصرف کند.»

این حواشی کیفیت لیگ را پایین می‌آورد

«آشویی» در پایان درباره این که آیا این حواشی روی کیفیت لیگ و بازی‌ها هم تأثیر دارد یا نه، می‌گوید: «به نظر من تأثیر منفی خواهد داشت. قطعاً تحت تأثیر این حواشی، تقابل‌های کاذب شکل می‌گیرد. سپس یک فضای اعتراضی ایجاد می‌شود و بدون تردید دامن کل لیگ ما را خواهد گرفت. این اتفاقات می‌تواند حتی دیگران را هم سوق بدهد به این سمت که اگر روزی آنچه که در زمین اتفاق افتاد، باب میل‌شان نبود، مطابق ایده و نگرش آن‌ها نبود، می‌توانند دست به رفتارها و بیان گفتارهایی بزنند که به هر شکلی منجر به احقاق حق‌شان از نظر خودشان شود. چنین اتفاقی جز بی‌نظمی چیزی برای فوتبال ما به همراه نخواهد داشت.»